

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว
ชื่อ-สกุลนักศึกษา	นิธิวัฒน์ กลิ่นเกษร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วัชรภรณ์ ฉุนแสนดี
หลักสูตร	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา	การบริหารสาธารณสุข
ปี พ.ศ.	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง 2) อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง ของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน โดยประยุกต์แนวคิดการแบบจำลองการวางแผนการส่งเสริมสุขภาพของลอว์เรนซ์ ดับเบิลยู กรีนและทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพของ Rosenstock โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานจำนวน 365 คน ได้จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ เครซีและมอร์แกน จำนวน 188คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า 1) กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยนำด้านความรู้ในระดับปานกลาง มีการรับรู้ตามทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ระดับปานกลาง 2) ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม พบว่า เพศ สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ น้อยกว่า .001 ปัจจัยเอื้อ เพศ และสถานภาพสมรส ร่วมกัน พยากรณ์ความแปรปรวนของพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานได้ร้อยละ 23.18 โดยปัจจัยเสริมมีอิทธิพลทางบวกมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เพศ และสถานภาพสมรส

คำสำคัญ กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

Title	Factors Associated with Self- Care Behavior Among People at Risk of Diabetes in Wangsomboon Sub-district, Wangsomboon District, Sa Kaeo Province
Name	Nitiwat Klinkeason
Advisor	Dr.Vatcharaporn Chunsandee
Degree	Master Degree in Public Health (M.P.H.)
Year	2026

Abstract

This research aimed to 1) examine predisposing factors, enabling factors, reinforcing factors, and self-care behaviors and 2) analyze the influence of personal factors, predisposing factors, enabling factors, and reinforcing factors on self-care behaviors among individuals at risk of diabetes. The study applied the health promotion planning model of Lawrence W. Green and the Health Belief Model proposed by Rosenstock. This was a quantitative study. The study population consisted of 365 individuals at risk of diabetes. The sample size, calculated using the Krejcie and Morgan formula, was 188 participants, selected through simple random sampling. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and multiple linear regression.

The results revealed that 1) most individuals at risk of diabetes had a moderate level of knowledge (predisposing factor), a moderate level of health beliefs according to the Health Belief Model, and a moderate level of self-care behaviors; 2) personal factors, specifically sex and marital status, were significantly associated with self-care behaviors at the .05 level. Knowledge showed a statistically significant negative relationship with self-care behaviors at the .05 level. Predisposing, enabling, and reinforcing factors were positively associated with self-care behaviors at a statistically significant level of less than .001. Enabling factors, sex, and marital status together predicted 23.18% of the variance in self-care behaviors among individuals at risk of diabetes. Reinforcing factors had the strongest positive influence, followed by sex and marital status.

Keywords: individuals at risk of diabetes, predisposing factors, enabling factors, reinforcing factors, self-care behaviors, Health belief Model